

W tej pieśni, stworzonej bezpośrednio w obozie czy w koszarach, w długich godzinach marszu po zapyłonych drogach czy w eiche letnie noce, przetrwane czynnie w okopach, znajduje oddźwięk cała dusza żołnierza. Radość z młodego życia, buńczuczna fantazja rycerskiego stanu często miesza się w pieśni z groźnych chłodem złych przeżyć o śmierci. Niefrasobliwa wesołość musi na chwilę ustąpić miejsca tęsknym myślom o opuszczonej ojcowiznie, o rodzinie i o sercu najdroższej wybrance, a potem znów tryśnie pieśń żołnierza wesołością marszu przez ukwiecone łąki i uśmiechnięte pola czasem zaś roześmieje się w niej zgryźliwie ironja lub kpiący sarkazm, kiedy złośliwy los zbyt daje się żołnierzowi we znaki.

Mieszczą się zatem w pieśni, śpiewanej przez wojsko, najrozmaitsze elementy, związane mniej lub bardziej ściśle z życiem żołnierza. Pieśń staje się towarzyszką we wszystkich niemal tego życia przejawach, koi ból i żal, raduje w chwilach jasnych, podnosi na duchu, kiedy się załamuje wola i odporność na doznawane ciosy, przydaje energii w chwilach osłabienia i krzepi w tych momentach przykrych, których nie brak żołnierzowi w jego doli. A przy tem jest mu druhem wiernym, kiedy mu z melodją, słyszaną od dzieciństwa, przynosi śpiew stron rodzinnych i ukochanych nadewszystko....

Czy trzeba jeszcze podkreślać osobno ile w tej pieśni żołnierskiej, noszonej w sercu, tkwi najszlachetniejszego pierwiastka miłości ojczyzny? Czy nie jest rzeczą samo przez się jasną, jaką rolę wychowawczą gra pieśń w szkoleniu młodego żołnierza? Rozumieli to doskonale wielcy wodzowie wszystkich okresów. Rozumieją to też nasze władze wojskowe, które kładą tak wielki nacisk na to, aby żołnierz nasz śpiewał i radował się tą pieśnią piękną, szlachetną, polską!

STANISŁAW NIEWIADOMSKI

JAK POWSTAJE PIEŚŃ CHÓRALNA

Śpiew trzygłosowy.

Budowa trójgłosów w gamie twardej.

(Ciąg dalszy)

Dodawszy do gamy: c^1 — c^2 zaśpiewanej przez głos altowy, szereg tonów położonych o tercję wyżej: e^1 — e^2 , a zaśpiewanych przez sopran, otrzymamy osiem tercyj, z których pierwsza, czwarta i piąta będą wielkie, druga, trzecia, szósta i siódma — małe, ósmej zaś